century. The house was ravaged by fire more than once. The house that stood on the plot up until 1617 burnt three times and was rebuilt each time.

Test pit 1 (6.4 m²) was excavated in the SE part of the room. A storage pit, 1.5–1.6 m wide and 2–2.1 m deep (Fig. 1), was discovered in it. It was ascertained that the storage pit had at least in part been reinforced with boards placed with the edges overlapping and strengthened with vertical stakes. An absolute majority of the special finds were concentrated in this pit (Fig. 2) where several cultural layer horizons were recorded. The upper horizon, recorded to a depth of 1.2–1.5 m, is mixed fill soil, which was placed in the pit to eliminate it in preparing the area for construction in the first half of the 17th century. The finds discovered in the fill soil date to the 15th–17th centuries. Isolated human bones were also discovered. These probably found their way there from the cemetery of the Orthodox Church of St John the Baptist and St Michael, which was closed in 1557. The cemetery was actively destroyed in the first half of the 17th century, buildings being erected on its grounds and nearby. Household pottery fragments predominated among the finds. An unmixed horizon: the bottom part of the storage pit with its fill, which formed during a relatively brief period (late 16th – early 17th century), was unearthed at a depth of 1.9–2.3 m. This storage pit horizon is a closed complex with abundant finds, among which household pottery fragments predominated (Fig. 3) and among these, pot fragments predominated, but isolated pieces of other vessels were also encountered: part of a frying pan, an intact pottery coin bank (Fig. 4), fragments of another two, and fragments of a kaolin stein imported from Silesia (Fig. 5). Glass artefacts were also discovered at this site: a shard of window glass, parts of glasses, the bottom of a glass mug (Fig. 6), and pieces of glass bottles. The few stove tile fragments (14) discovered in this cultural layer horizon date to the third quarter of the 16th – early 17th century. Jewellery crucibles comprised a fairly abundant find group. At least 14 complete or partial crucibles were found (Fig. 7). This allows one to think that the plot belonged to a jewellery craftsman in the late 16th – early 17th century.

Pavel Vutkin

Žvalgymai Vilniaus mieste

Vilniaus mieste, įvairiose grunto judinimo vietose (Bazilijonų gatvėje, Didžioji g. 14, P. Vileišio–Sluškų gatvėse, Paupio g. 21, Savičiaus g. 10, Tilto g. 6, Užupio g. 2, Vilniaus g. 47, Vokiečių g. 13) vykdyti archeologiniai žvalgymai.

Bazilijonų gatvėje atidengiant šiluminę trasą žvalgytas 80 m² dydžio plotas. Virš jos fiksuoti tik XX a. permaišyti sluoksniai. Į Š ir P nuo esamos šiluminės trasos yra išlikęs XVI–XVII a. sluoksnis. Sienelėse rastos XVI–XVII a. buitinės ir statybinės keramikos šukės bei XVI a. odinio bato liekanos (1 pav.).

Didžiojoje g. 14 vykdant pastato pamatų hidroizoliacijos darbus žvalgytas 6,25 m² dydžio plotas. Fiksuotas XIX–XX a. sluoksnis su pavieniais XVII a. radiniais. Atidengti du mūro fragmentai (vienas datuojamas XVI a. viduriu, kitas – XVII–XVIII a.).

P. Vileišio–Sluškų gatvėse vandentiekio ir buitinės nuotekynės trasų rekonstravimo vietose žvalgytas 600 m² dydžio plotas, fiksuoti permaišyti XX a. sluoksniai su pavieniais XVII–XX a. radiniais, atidengti du XIX a. vidurio – XX a. pradžios pamatų fragmentai.

Paupio g. 21 ryšio kabelio tiesimo vietoje žvalgytas 14,7 m² plotas, fiksuotas permaišytas XIX–XX a. sluoksnis su pavieniais XVII a. radiniais.

Savičiaus g. 10 fekalinės kanalizacijos rekonstravimo vietoje žvalgytas 28 m² dydžio plotas, fiksuotas permaišytas XX a. sluoksnis su pavieniais XVII–XX a. radiniais, atidengtas XIX a. mūro fragmentas.

Tilto g. 6 ryšio kabelio tiesimo vietoje žvalgytas 28 m² plotas, fiksuotas permaišytas XIX–XX a. sluoksnis su pavieniais XVII a. radiniais.

Užupio g. 2 tiesiant inžinerinius tinklus žvalgytas 16 m² dydžio plotas, fiksuotas permaišytas XIX–XX a. sluoksnis su pavieniais XVII a. radiniais.

Vilniaus g. 47 vykdant pastato pamatų hidroizoliacijos darbus žvalgytas 28 m² dydžio plotas, fiksuotas permaišytas XIX–XX a. sluoksnis su XVII–XX a. radiniais.

Vokiečių g. 13 vandentiekio avarijos vietoje žvalgytas 4,2 m² plotas, fiksuotas permaišytas XX a. sluoksnis, atidengtas XVI a. viduriu datuojamas rūsio skliauto fragmentas.

2012 m. Vilniuje taip pat vykdyti archeologiniai žvalgymai dujotiekių demontavimo ir rekonstravimo vietose. Žvalgymai vyko Barboros Radvilaitės, Bernardinų, Bokšto, Išganytojo, Maironio, Šv. Mykolo, Latako, Literatų, Pilies, Rusų, Skapo, Savičiaus, Šiltadaržio gatvėse. Žvalgytas 716 m² bendras plotas. Visur fiksuoti XX a. permaišyti sluoksniai, kuriuose rasta pavienių XVII–XX a. radinių, atidengta 18 mūro fragmentų.

Bernardinų g. 4 pastato vartų vietoje, 30 cm gylyje atidengtas mūras iš geltonų 31x16x8 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu. Jo aukštis – 1,5 m, plotis – 1,3 m, bendras ilgis – 2,7 m. Mūras datuojamas XVII–XVIII a.

1 pav. Bazilijonų gatvėje rastos odinio bato liekanos. P. Vutkin nuotr.

Fig. 1. The remains of a leather shoe found on Bazilijonų Street

Bernardinų g. 9 pastato vartų vietoje, 60 cm gylyje atidengtas XVII–XVIII a. datuojamas mūras. Jis buvo 60 cm aukščio, 50 cm ilgio ir 96 cm pločio, mūrytas iš 31x16x8 cm dydžio geltonų plytų, rištų pilku kalkių skiediniu.

Bernardinų g. 10 aptikti 4 mūrų fragmentai. Pirmas fiksuotas nuo 3,8 m atstumu į R nuo Bernardinų g. 10 sklype esančio pastato PR kampo, 30 cm gylyje. Jo ilgis – 80 cm, plotis – 50 cm, storis nenustatytas. Mūrą sudarė rausvos spalvos 26x15x6 cm dydžio plytos ir 13–35x 21x16 cm dydžio akmenys, rišti pilku kalkių skiediniu. Mūras datuojamas XIX a. pabaiga. Antras mūro fragmentas buvo 31,2 m atstumu nuo pastato 10 ŠR kampo ir 15,7 m atstumu nuo sklypą ribojančios tvoros ŠR kampo, atidengtas 1,6 m gylyje. Jo aukštis – 60 cm, ilgis – 80 cm, plotis – 60 cm. Jis mūrytas iš gelsvos spalvos 32x16,2x6 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu, datuojamas XVII–XVIII a.

2 pav. Bokšto g. 7 / Didžiojoje g. 10 kieme atkastas gotikinio mūro fragmentas iš P. P. Vutkin nuotr.

Fig. 2. A Gothic wall fragment unearthed in the courtyard at Bokšto St. 7 / Didžioji St. 10, as seen from the S

Trečias mūras buvo 31,9 m nuo pastato 10 ŠR kampo ir 16,3 m nuo sklypą ribojančios tvoros ŠR kampo, atidengtas 1,2 m gylyje. Jo aukštis – 90 cm, ilgis – 80 cm, plotis – 60 cm. Mūras mūrytas iš gelsvos spalvos 32,2x16,3x6,2 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu, datuojamas XVII–XVIII a. Ketvirtas mūras fiksuotas 32 m atstumu nuo pastato 10 ŠR kampo ir 14,6 m atstumu nuo tvoros ŠR kampo. Jis atidengtas 1,1 m gylyje. Jo aukštis – 89 cm, ilgis – 68 cm, plotis – 60 cm. Šis mūras mūrytas iš gelsvos spalvos 32x16x6 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu, datuojamas XVII–XVIII a.

Bokšto g. 7 / Didžiojoje g. 10 kiemo PR dalyje, prie R vartų, 50 cm gylyje atkastas XVI a. vidurio mūro fragmentas. Jo aukštis – 70 cm, ilgis – 66 cm, plotis – 50 cm. Mūras mūrytas iš raudonos spalvos 30x15,5x8 cm dydžio plytų, rištų kalkių skiediniu (2 pav.).

Bokšto g. 8 pastato vidiniame kieme atidengti 6 mūrų fragmentai. Pirmas fiksuotas 18,8 m atstumu nuo pastato Bokšto g. 8 PV kampo ir 17,15 m nuo ŠV jo kampo, 30 cm gylyje. Jo aukštis – 1,8 m, plotis – 1,1 m, ilgis – 2,3 m. Mūras mūrytas iš raudonos spalvos 26,5x14x6 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu, datuojamas XX a. I puse. Antrasis mūras buvo 13,4 m atstumu nuo pastato Bokšto g. 8 PV kampo ir 10,7 m atstumu nuo ŠV kampo, atidengtas 50 cm gylyje. Jo aukštis – 1,4 m, plotis – 90 cm, ilgis – 2 m. Mūras mūrytas iš raudonos spalvos 26,5x14x6 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu. Atidengti du šio mūro fragmentai, tarp kurių buvo išlikęs 2 m ilgio grindų fragmentas. Grindys išklotos raudonų plytų nuolaužomis, tarp kurių buvo keletas sveikų 26x14x6 cm dydžio plytų, rištų moliu. Šis mūras ir grindys datuojami XX a. I puse. Trečiasis mūras atkastas 4,1 m nuo pastato Bokšto g. 8 R fasado ir 1,1 m nuo P fasado, 50 cm gylyje. Jo aukštis – 40 cm, plotis – 1 m, ilgis – 40 cm. Mūras mūrytas iš geltonos spalvos 26,5x13x6 cm dydžio plytų, rištų šviesiu kalkių skiediniu, datuojamas XVIII a. II puse – XIX a. I puse. Ketvirtasis mūras atidengtas Bokšto g. 8 pastato vartų R pusėje, 40 cm gylyje. Jo aukštis – 80 cm, plotis – 1 m, ilgis – 40 cm. Mūras mūrytas iš geltonos spalvos 26,6x13,1x6 cm dydžio plytų, rištų šviesiu kalkių skiediniu, datuojamas XVIII a. II puse – XIX a. I puse. Penktasis mūras fiksuotas 2 m atstumu nuo pastato Bokšto g. 8 R fasado ir 1,1 m nuo P fasado, 70 cm gylyje. Jis mūrytas iš geltonos spalvos 26,4x13,2x6,1 cm dydžio plytų, rištų šviesiu kalkių skiediniu. Mūro aukštis – 50 cm, plotis – 50 cm, ilgis – 2,3 m. Jis datuojamas XVIII a. II puse – XIX a. I puse (3 pav.). Šeštasis mūras atkastas Bokšto g. 8 pastato vartų R pusėje prie įvažiavimo į kiemą, 30 cm gylyje. Jo aukštis – 80 cm, plotis – 1,2 m, ilgis – 40 cm. Mūras mūrytas iš raudonos spal-

3 pav. Bokšto g. 8 atidengtas XVIII a. II pusės – XIX a. I pusės mūras iš P. P. Vutkin nuotr.

Fig. 3. A masonry wall from the second half of the 18th – first half of the 19th century at Bokšto St. 8, as seen from the S

vos 16x8 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu, datuojamas XVII a. II puse – XVIII a. I puse.

Latako g. 1 vartų vietoje, 70 cm gylyje atidengtas XVII–XVIII a. mūras. Jo aukštis – 30 cm, ilgis – 70 cm, plotis – 1,4 m. Mūras mūrytas iš raudonų 31x16x7,5 cm dydžio plytų, rištų balsvu kalkių skiediniu.

Latako g. 2 vartų vietoje, 30 cm gylyje atidengtas XIX a. II pusės mūras. Jo aukštis – 70 cm, ilgis – 1,4 m, plotis – 1,1 m. Mūras mūrytas iš geltonos spalvos 27x14x6 cm dydžio plytų, rištų pilku kalkių skiediniu.

Maironio g. 19 atidengti du mūrų fragmentai. Pirmasis datuojamas XIX a. II puse. Jis buvo 3,35 m atstumu nuo esamo pastato 19 Š sienos ir 8,6 m nuo atraminės šlaito sienos, atidengtas 30 cm gylyje. Jo aukštis – 90 cm, ilgis – 3,6 m, fiksuotas plotis – 40 cm. Mūras mūrytas iš plytų su akmenų intarpais. Plytos – raudonos, antrinio naudojimo – 32x16x8 cm dydžio ir geltonos – 26x13x6 cm, akmenys – 50x30,9–20x10 cm dydžio. Plytos ir akmenys tarpusavyje rišti rusvos spalvos kalkių skiediniu. Antras mūro fragmentas fiksuotas nuo esamo pastato 19 Š sienos 40,75 m atstumu ir 8 m nuo sklypą ribojančios mūrinės tvoros, 90 cm gylyje. Jo aukštis – 1,1 m, plotis – 1,3 m. Kadangi jis atidengtas tik perkasos sienelėje, jo ilgis liko nenustatytas. Mūrą sudarė antrinio naudojimo raudonos (16x8 cm) ir geltonos (13–14x6 cm) spalvos plytos, rištos šviesiu kalkių skiediniu. Šis mūras taip pat datuojamas XIX a. II puse.

Savičiaus g. 13, į Š nuo šios gatvės pastato 15, plote tarp šios gatvės 13 ir 17 pastatų, 50 cm gylyje atidengtas 70 cm aukščio, 20 cm pločio ir 60 cm ilgio mūro fragmentas, mūrytas iš raudonos spalvos 15x8 cm dydžio plytų, rištu šviesiu kalkių skiediniu, datuojamas XVII–XVIII a.

Field surveys in the city of Vilnius

Field surveys were conducted at various earthwork sites in Vilnius (Bazilijonų Street, Didžioji St. 14, P. Vileišio – Sluškų Streets, Paupio St. 21, Savičiaus St. 10, Tilto St. 6, Užupio

St. 2, Vilniaus St. 47, Vokiečių St. 13). Destroyed cultural layers with isolated 16th–19th-century finds (Fig. 1) and fragments of 16th – early 19th-century masonry wall and foundation fragments were recorded in the bulk of these layers.

In 2012, surveys (716 m²) were also conducted at gas line reconstruction sites in Vilnius (Barboros Radvilaitės, Bernardinų, Bokšto, Išganytojo, Maironio, Šv. Mykolo, Latako, Literatų, Pilies, Rusų, Skapo, Savičiaus, Šiltadaržio Streets). Only 20th-century mixed layers which contained isolated 17th–20th-century finds were recorded everywhere and 18 masonry wall fragments were unearthed: one 17th–18th-century wall and stone foundation at Bernardinų St. 4; a 17th–18th-century wall at Bernardinų St. 9; four wall fragments at Bernardinų St. 10 and one (late 19th century) wall fragment to the E of Bernardinų St. 10; one mid-16th-century masonry wall fragment at Bokšto St. 7 / Didžioji St. 10 (Fig. 2); six masonry walls (two from the first half of the 20th century, three from the second half of the 18th – first half of the 19th century (Fig. 3), and one from the 17th–18th century) at Bokšto St. 8; two walls (one from the second half of the 19th, one from the 17th–18th century) on Latako Street; two masonry wall fragments from the second half of the 19th century on Maironio St. 19; and one 17th–18th-century wall on Savičiaus St. 13.

Pavel Vutkin

Didžioji gatvė 10

2012 m. rugsėjo mėnesį Didžiosios g. 10 esančio pastato vidiniame kieme vyko archeologiniai žvalgomieji tyrimai bei žvalgymai. Žvalgomųjų tyrimų metu tirti du šurfai (bendras plotas – 4,81 m²), žvalgytas papildomas 39,3 m² plotas.

1 pav. Šurfas 2 ir jame atidengtas mūrinis pamatas iš R. P. Vutkin nuotr.

Fig. 1. Test pit 2 and the masonry foundation unearthed in it, as seen from the E

Šurfas 1 tirtas 1,5x1,5 m dydžio. Jo Š dalyje po asfaltu fiksuotas apardytas XX a. I pusės netašytų akmenų grindinio fragmentas. P dalyje grindinys buvęs nuardytas vėlesnių žemės judinimo darbų metu. Šurfe atidengtas permaišytas pilkos žemės sluoksnis su XVII–XIX a. radiniais, 1 m gylyje rastos dvi monetos – 1938 m. TSRS 3 kapeikos bei kita stipriai korodavusi varinė moneta (XVII a. Jono Kazimiero Vazos šilingas?). 2,3 m gylyje atidengtas esamo dujotiekio vamzdis. Permaišytas sluoksnis tęsėsi iki smėlio – įžemio, pasiekto 3,1 m gylyje.

Šurfas 2 tirtas 1,6x1,6 m dydžio. Čia taip pat po asfaltu buvo XX a. I pusės netašytų akmenų grindinys. 40 cm gylyje šurfo V dalyje atidengtas XVI a. vidurio gotikinio mūro fragmentas (1 pav.). Jo fiksuotas aukštis – 2,5 m (apačia nepasiekta), ilgis – 1,6 m, plotis – 70 cm. Tirta iki 2,9 m gylio, tačiau įžemis nepasiektas. Sluoksniuose rasta XVII–XIX a. buitinės ir statybinės keramikos fragmentų.

Sklype tiesiant vandentiekį, papildomai žvalgytas 39,3 m² dydžio plotas. Kasta iki pro-